

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně:

I. O. V., nar. ,

státní příslušnost: Ukrajina,

bytem v ČR:

II. nezl. K. V., nar.,

Státní příslušnost: Ukrajina,

bytem v ČR:

zastoupeny JUDr. Jiřím Burešem, advokátem,

sídlem Dukelských hrdinů 471/29, Praha 7,

proti

žalovanému:

politiky,

Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační

sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2017, č. j. OAM-27/ZA-ZA11-VL16-2017,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhají zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2017, č. j. OAM-27/ZA-ZA11-VL16-2017, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobkyním mezinárodní ochrana podle § 12, 13, 14, 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

2. Žalobkyně namítají, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť nebylo náležitě odůvodněno a došlo tak k porušení § 68 odst. 3 správního řádu. V tom zároveň spatřují nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Rovněž napadají nedostatky ve výrokové části rozhodnutí, konkrétně její nedostatečnou přesnost a určitost, přičemž také tato vada má dle žalobkyň za následek nezákonnost rozhodnutí. Rozhodnutí dle žalobkyň není dostatečně konkrétní a určité a nesplňuje požadavky na jeho formu dle správního řádu, absentují zejména řádná označení účastníků a nejsou uvedena relevantní právní ustanovení, na jejichž základě bylo rozhodováno.
3. Žalobkyně nesouhlasí se závěry žalovaného, že situace na Ukrajině se zlepšila. K tomu dochází dle jejich názoru velice pozvolna. Žalovaný podle žalobkyň nevycházel z aktuálních informací o bezpečnosti v zemi původu, nezjistil dostatečně skutkový stav a informace nehodnotil komplexně. Žalobkyně dále uvedly, že dle zpráv y bylo na Ukrajině zabito nejméně 4 700 lidí a více než 10 000 lidí bylo zraněno, země je rozdělená na tři části, v bojových zónách utrpěla rozsáhlé škody infrastruktura a snížila se ekonomická produkce. Dále zprávy dle žalobkyň uvádí, že dopad konfliktu na lidská práva lidí žijících v oblastech postižených boji ve východních částech Ukrajiny, je dramatický. Také dle zprávy má docházet k trvalému a plošnému ostřelování obydlených civilních oblastí. Byl přijat zákon o zajištění práv a svobod vnitřně vysídlených osob, nicméně rozsah a dosah pomoci pravděpodobně nebude dostačující, očekávají se rovněž výpadky v dodávkách energie. Je také omezena svoboda pohybu, lidé jsou nuceni vykonávat podřadné práce. Dle žalobkyň je situace na Ukrajině špatná a život ohrožující. Jedná se navíc o zranitelné osoby, matku a nezletilou dceru. Hrozí jim také napadení ze strany manžela. Při návratu do vlasti jim hrozí nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.
4. Žalobkyně rovněž namítají, že žalovaný je sice odkázal, aby ohledně získání pobytového oprávnění postupovaly podle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců, ale měl tento postup konkretizovat, neboť žalobkyně se domnívají, že aktuálně není možné si žádost podat z důvodu nefunkčního systému Visapoint.
5. Žalovaný uvedl, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany vycházel především z výpovědi žalobkyně (matky, dále jen „žalobkyně“) a z aktuálních informací, ohledně politické a bezpečnostní situace na Ukrajině, které shromáždil, skutkový stav byl podle něj náležitě zjištěn a rozhodnutí odpovídalo okolnostem daného případu. Dle žalovaného má rozhodnutí všechny požadované náležitosti, účastníci byli řádně označeni a neabsentuje ani uvedení relevantních právních ustanovení. Tvrzení žalobkyně o tom, že má obavy z jednání manžela, považuje žalovaný za čistě účelové s cílem vyvolat domněnku, že má obavy z návratu do vlasti, jedná se navíc o aktivitu soukromého subjektu, nikoli státního orgánu, a to z osobních důvodů. Ani tvrzení o tom, že chce žalobkyně zajistit pobytem v ČR lepší podmínky pro dceru, žalovaný nepovažuje za relevantní. Žalovaný neshledal žádný důvod pro udělení mezinárodní ochrany a konstatuje, že azyl představuje výjimečný institut, který nelze zaměňovat s instituty dle právních předpisů o pobytu cizinců.
6. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
7. Žalobkyně poskytla dne 19. 1. 2017 údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Je rozvedená, má nezletilou dceru, pochází ze Zakarpatské Ukrajiny, je zdravá, pravoslavná křesťanka, bez politického přesvědčení. V ČR má již dlouho sestru, za kterou pravidelně už dříve jezdila. Domnívá se, že v ČR bude jí i dceři lépe. S bývalým manželem má špatný vztah, obává se násilí z jeho strany, vše jim sebral, vyhrožoval jí, což nahlásila na policii, ale ta s tím nic nedělala, neboť manžel tam měl známé, majetkové vyrovnání ještě neproběhlo. O dceru se manžel nyní už nezajímá, bylo mu stanoveno výživné, ale proti

rozhodnutí se odvolal a doposud nebylo rozhodnuto. Na Ukrajině měla žalobkyně obchůdek, její podnikání se ale přestalo dařit s narůstajícími politickými problémy. Po rozvodu jí manžel přestal finančně podporovat a pomáhala jí proto druhá sestra, která žije na Ukrajině. Tam má ještě matku, bratr s rodinou žijí v Sumské oblasti. Bývalý manžel v ČR pobývá pracovně.

8. Žalovaný vydal dne 9. 5. 2017 rozhodnutí, jímž mezinárodní ochranu žalobkyním neudělil. V odůvodnění postupně uvedl, proč dospěl k závěru, že žalobkyně nemají z žádného důvodu nárok na udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, které by dokazovaly, že by vyvíjela ve své vlasti činnost k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, v případě její dcery je to s ohledem na její věk nemožné. Rovněž správní orgán nenalezl azylově relevantní důvod podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobkyně uvedla jako důvody své žádosti a žádosti její dcery obavu z chování bývalého manžela, nevyjasněnou situaci s bydlením, zhoršenou ekonomickou situací a snahu o legalizaci pobytu v ČR. Žalovaný ani z jiných okolností nedovodil, že by žalobkyně nebo její dcera byly ve vlasti pronásledovány nebo z něj měly obavu. Žalobkyně se obává jednání svého manžela, který se nepodílel na výchově ani výživě dcery, a související nedorozumění situace s bydlením. Žalovaný k tomu však uvedl, že se sice jedná o nepříjemnou situaci, avšak majetkové vypořádání je nedílnou součástí rozvodu a nelze se mu tedy vyhnout. Pokud by měla nějaké konkrétní problémy, může se ohledně toho obrátit na státní orgány. Žalovaný rovněž konstatuje, že se žalobkyně svou situaci ohledně vypořádání majetku sama rozhodla řešit poněkud rizikově tím, že odjede i s dcerou za sestrou do ČR. Jakkoli je z pohledu žalovaného pochopitelné, že potřebovala zázemí, které našla u sestry a pro dceru chtěla zajistit lepší podmínky, nelze v žádném případě zaměňovat azylové řízení za mechanismy dle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců. Není ani možné udělit azyl z ekonomických důvodů. Nebyl zjištěn ani důvod dle § 13 zákona o azylu a žalovaný proto zkoumal, jsou-li zde důvody dle § 14 zákona o azylu. Došel k závěru, že žalobkyně zdravá, svéprávná, nemá sníženou práceschopnost, sama uvedla, že měla obchůdek, nyní očekává majetkové vyrovnání s manželem. Nebyl zjištěn žádný důvod hodný zvláštního zřetele.
9. Žalovaný dále zkoumal existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany. Vycházel přitom z Informace OAMP: Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 24. listopadu 2016, Výroční zprávy Amnesty International 2017 ze dne 22. února 2017, Zprávy Freedom House – Svoboda ve světě 2017 – Ukrajina ze dne 22. března 2017, Informace MZV ČR č.j. 107283/2016-LPTP ze dne 25. července 2016, Informace MZV č.j. 103518/2016-LPTP ze dne 3. června 2016, Informace MZV ČR č.j. 110105/2014-LPTP ze dne 1. srpna 2014, Výroční zprávy Human Rights Watch ze dne 12. ledna 2017, Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině v období od 16. srpna až 15. listopadu 2016 ze dne 9. prosince 2016 a Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině v roce 2015 ze dne 13. dubna 2016. Na základě zjištěných informací žalovaný nenalezl žádnou skutečnost, pro kterou by zde byl důvod k udělení doplňkové ochrany dle 14a a 14b zákona o azylu. Žalovaný zjistil, že bezpečnostní situace na Ukrajině je dlouhodobě stabilizovaná. Bezpečnostní incidenty na východě země se omezují výhradně na linii dotyku. Žalobkyně s dcerou pochází ze Zakarpatské Ukrajiny, kde i před odjezdem do ČR pobývaly. Tato oblast není ozbrojenými srážkami separatistů a vládních vojsk bezprostředně zasažena a je naopak pod kontrolou ukrajinské vlády. V zemi původu, respektive oblasti, ze které žalobkyně pochází, neprobíhá dle závěrů žalovaného takový ozbrojený konflikt, který by mohl způsobit žalobkyním vážnou újmu.
10. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního

stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

11. Soud ve věci rozhodl bez jednání, neboť žalobkyně ani žalovaný netrvali na jeho konání.
12. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
13. Podle § 12 zákona o azylu: „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
14. Podle § 13 zákona o azylu: „(1) Rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.
 - (2) Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí
 - a) manžel nebo partner azylanta,
 - b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let,
 - c) rodič azylanta mladšího 18 let,
 - d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo
 - e) svobodný sourozenec azylanta mladší 18 let.
 - (3) Předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny manželů azylanta je trvání manželství před udělením azylu azylantovi. Předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny partnerovi azylanta je trvání partnerství před udělením azylu azylantovi.
 - (4) V případě polygamního manželství, má-li již azylant manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit azyl za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem azylanta.“
15. Podle § 14 zákona o azylu: „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“
16. Podle § 14a zákona o azylu: „(1) Doplnková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
 - (2) Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje
 - a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,

c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“

17. Podle § 14b zákona o azylu: „(1) Rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.

(2) Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí

a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany,

b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,

c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let,

d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo

e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.

(3) Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny partnerovi osoby požívající doplňkové ochrany je trvání partnerství před udělením doplňkové ochrany cizinci.

(4) V případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.“

18. Podle § 68 odst. 3 správního řádu: „V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis, v odůvodnění rozhodnutí se na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení; není-li to možné, uvedou se v odůvodnění rozhodnutí pouze v obecné rovině skutečnosti, které z těchto podkladů vyplývají.“

19. Žalobkyně předně namítají, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť nebylo náležitě odůvodněno a došlo tak k porušení § 68 odst. 3 správního řádu. V tom zároveň spatřují nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Dále namítají nedostatečnou přesnost a určitost výrokové části, absentuje řádné označení účastníků a nejsou uvedena relevantní právní ustanovení, na jejichž základě bylo rozhodováno. Podle § 68 odst. 1 s. ř. „Rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků.“ Podle odst. 2 stejného paragrafu se ve výrokové části „uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. (...)“ Podle odst. 3 stejného paragrafu „v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.“ Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu

v usnesení ze dne 14. 7. 2015, č. j. 8 As 141/2012-57, uvedl: „Je třeba zároveň uvést, že konkrétní podobu výrokové části rozhodnutí, tedy např. její grafické či jiné rozlišení na záhlaví (návěti) a výrok (enunciát), zákon výslovně nestanoví. (...) Často správní orgány (ostatně i soudy, srov. též § 54 odst. 2 s. ř. s. a § 157 odst. 1 o. s. ř.) koncipují výrokovou část ze syntaktického hlediska jako jedinou větu, v jejíž uvozovací části sdělí označení správního orgánu, účastníku řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu a předmět řízení; tato část končí slovy „rozhodl takto“ (případně „vydal toto rozhodnutí“) a dvojtečkou. Po tomto návěti (záhlaví) následuje samotný výrok či výroky rozhodnutí, včetně výroku o nákladech řízení a vedlejších ustanovení. Lze si ovšem představit, že by správní orgán nerozdělil výrok a návěti a všechny náležitosti výrokové části rozhodnutí požadované § 68 odst. 3 správního řádu by byly obsaženy ve výroku. I takový postup správního orgánu, pokud by nebyl na újmu srozumitelnosti rozhodnutí (viz níže), by byl v souladu se zákonem.“ (bod 16) V posuzovaném případě bylo z napadeného rozhodnutí jednoznačně seznatelné, jaký byl předmět řízení, jakým způsobem o něm bylo rozhodnuto a podle jakých právních ustanovení, neboť výrok napadeného rozhodnutí zněl: „mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákona o azylu“), se neuděluje.“

20. Žalovaný pak citoval dotčená ustanovení v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ani neuvedení údaje o místě trvalého pobytu, resp. místa hlášeného pobytu, nezaložilo neurčitost výrokové části, neboť žalobkyně byly náležitě identifikovány jménem, datem narození a státní příslušností. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 9. 2015, č. j. 7 Azs 166/2015-48, uvedl „(...) stěžovatel nemusel být v rozhodnutí identifikován místem trvalého pobytu, neboť má na území České republiky toliko místo hlášeného pobytu ve smyslu ust. § 77 zákona o azylu. Místo hlášeného pobytu přitom správní řád mezi údaje umožňující identifikaci fyzické osoby výslovně neřadí. Uvedení místa hlášeného pobytu může pochopitelně přispět k individualizaci účastníka řízení, nicméně v opačném případě nelze automaticky shledat správní rozhodnutí nezákonným. Kromě toho je nutno poznamenat, že smyslem citovaných ustanovení je dostatečná identifikace účastníka řízení, tak aby nemohlo dojít k jeho záměně s jinou osobou. Nejedná se tedy o samoučelná pravidla, jejichž nedodržení by automaticky znamenalo nezákonnost správního rozhodnutí. Neuvedení některého z vyjmenovaných identifikačních údajů může mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí pouze v případě, že reálně hrozí záměna účastníka řízení s jinou osobou.“ V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud také uvedl: „Ačkoliv žalovaný ve výrokové části neuvedl kompetenční ustanovení, podle něhož bylo rozhodováno, v řízení nevystaly žádné pochybnosti o tom, že žalovaný byl věcně a místně příslušným správním orgánem pro rozhodování o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel ostatně ve správním ani v soudním řízení nevyjádřil žádnou pochybnost o tom, že by žalovaný nebyl příslušný k vydání žalobou napadeného rozhodnutí.“ Tyto závěry lze plně vztáhnout i na nyní posuzovaný případ. Soud má tedy za to, že uvedení jména, příjmení, data narození a státní příslušnosti bylo plně v daném případě postačující pro identifikaci obou žalobkyň.
21. Soud považuje napadené rozhodnutí za zákonné a přezkoumatelné. Žalovaný se dostatečně zabýval veškerými okolnostmi uvedenými žalobkyní, opatřil si potřebné podklady a získané informace hodnotil v potřebných souvislostech, zohlednil okolnosti daného případu, skutkový stav tedy zjistil tak, že o něm nelze mít důvodné pochybnosti a rovněž své závěry v odůvodnění náležitě odůvodnil. Žalovaný se podrobně zabýval politickou a bezpečnostní situací na Ukrajině a na základě dostupných informací ji vyhodnotil jako dlouhodobě stabilizovanou až na výjimky ve východních oblastech. Žalobkyně v žalobě uvádí celou řadu příkladů ohledně bezpečnosti ve vlasti, avšak ani nekonkretizuje, ze které zprávy dané informace mají plynout. V každém případě závěry o problematické situaci se vztahují pouze

k oblastem na východě země, jak tamtéž ostatně sama uvádí. Žalobkyně zmiňuje rovněž zákon o zajištění práv a svobod vnitřně vysídlených osob a i přesto nedostačující rozsah a dosah pomoci. Dle žalobkyně je situace na Ukrajině špatná a život ohrožující. Jedná se navíc o zranitelné osoby, matku a nezletilou dceru. Žalobkyně pochází a před odchodem do ČR také žila v Zakarpatské oblasti, na Ukrajině žijí někteří její příbuzní. Ze zjištěných informací lze učinit závěr, že situace na Zakarpatské Ukrajině je dlouhodobě pod kontrolou proevropské ukrajinské vlády a soud se proto ztotožňuje s názorem žalovaného, že žalobkyním zde nehrozí namítané nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu.

22. K obavám žalobkyně ohledně napadení ze strany manžela se soud rovněž ztotožňuje s žalovaným, že obavy z tohoto jednání nelze považovat za azylově relevantní důvod a že tato tvrzení mohou mít pouze účelovou povahu. Nejedná se v tomto případě o jednání ukrajinských státních orgánů. Na tyto by se naopak měla žalobkyně ohledně řešení obrátit. Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 3 Azs 48/2008-57 ze dne 16. 9. 2008 uvedl, že soukromé osoby mohou být původci pronásledování dle § 12 zákona o azylu, a také vážné újmy dle § 14a zákona o azylu. V usnesení č.j. 5 Azs 7/2019-36 ze dne 10. 10. 2019 Nejvyšší správní soud uvedl, že: *„to, že je původcem vážné újmy čistě nestátní subjekt, neznamená, že se žadatel o mezinárodní ochranu musí vždy obrátit na poskytovatele ochrany zakotvené v čl. 7 odst. 1 kvalifikační směrnice. Pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny (např. proto, že vůbec neexistují) či ochotny (např. proto, že určitou skupinu ve společnosti systematicky odmítají chránit, ač ji samy neperzekuuji) poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty, rovněž nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel. Současně podotkl, že břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (resp. nedostatečnosti) ochrany v zemi původu leží na straně žadatele. Stěžovatel však toto břemeno tvrzení neunesl, a tím nesplnil jednu z nezbytných podmínek pro udělení doplňkové ochrany.“* V daném případě soud konstatuje, že ukrajinské státní orgány lze v tomto směru považovat za existující a fungující. Žalobkyně uvedla, že se ohledně jednání bývalého manžela obrátila na tamní policii, avšak pomoci se jí nedostalo z důvodu, že bývalý manžel tam měl známé, jelikož tam v minulosti pracoval. Zároveň žádala, aby mohla žít tam, kde před rozvodem, ale jelikož byly veškeré doklady psány na manžela, policie jí oznámila, že s tím nemůže nic dělat. Žalobkyně dále uvedla, že stále neproběhlo majetkové vypořádání manželství. Žalobkyně tedy namítala nesprávný postup policie, nicméně tuto situaci mohla řešit na Ukrajině prostřednictvím tamních státních orgánů. Soud proto neshledal možné jednání manžela azylově relevantním důvodem.
23. Nad rámec uvedeného soud doplňuje, že ani ekonomické či sociální potíže v zemi původu není možné považovat za důvody, které by umožňovaly udělit mezinárodní ochranu. Vnitřní zamítavý postoj nelze považovat za uplatňování politických práv a svobod. Ekonomická migrace nepožívá ochrany azylového práva. Žalovaný proto správně odkázal žalobkyně na postup dle zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004, uvedl: *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“* V souladu s uvedeným rozsudkem soud poukazuje na smysl institutu udělení mezinárodní ochrany jakožto mimořádné formy pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí.
24. K tvrzenému nedostatečnému poučení ze strany žalovaného, který dle žalobkyň nezohlednil nefunkčnost systému Visapoint, soud konstatuje, že ani tato námitka není důvodná.

Žalobkyně neuvedla, že by se o registraci v daném systému snažila, ani tuto skutečnost nedoložila. Ani nefunkčnost systému Visapoint není sama o sobě azylově relevantním důvodem, nemožností podání žádosti nelze ospravedlnit nerespektování předpisů cizineckého práva ze strany žalobce.

25. Soud tak nenalézá deficit v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném, a to jak v odůvodnění, tak i výroku a poučení. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu; žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě odůvodnil, proč se v případě žalobce nejedná o důvody pro udělení mezinárodní ochrany.
26. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
27. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 10. 3. 2020

Mgr. Kamil Tojner, v.r.
soudce